

Intet Endringsforslag var stillet; Lovforslagets samtlige §§ fattes under Et under Forhandling.

Da Ingen begjærede Ordet, ansaaes de enkelte §§ som vedtagne uden Afstemning, da Formanden ikke fandt en saadan fornøden, og den ikke forlangtes af Noget.

Lovforslagets Overgang til 3die Behandling fattes derpaa under Afstemning og vedtoges eenstemmig med 67 Stemmer.

Endringsforslag indtrævedes til næste Dags Aften.

Man gik derpaa til det sidste Nummer paa Dagsordenen: Første Behandling af Forslag til Lov om de communale Valg og Skatteligningen i Kjøbstæderne. (Lovforslaget findes i Anhang A, Sp. 633 ff.)

Jessen: Da jeg tillod mig at indbringe nærværende Lovforslag, tillod jeg mig tillige at udtale Grunden, hvorfor jeg havde anseet mig forpligtet til i saa høj Grad at begrænse dets Indhold, og jeg omtalte tillige de enkelte Bestemmelser i Lovforslaget. Til mine Bemærkninger da tør jeg i det Hele taget henvisse, ligesom jeg ogsaa da udtalte min Overbevisning om, at der, omendstjændt der vistnok ikke ved dette Lovforslag er skeet noget Forsøg paa at opfylde Grundlovens § 96, et Forsøg, som jeg antog laae aldeles udenfor min Berettigelse og over mine Evner, dog allerede ved den Forandring, som ved Lovforslaget er tilfattet, vil skee et væsentlig Fremstridt i Communerens indre Tilstand. Derfor dette Lovforslag bliver ophøiet til Lov, da troer jeg, at der derved vil tilveiebringes en Reform, som vel ud ad til mod Staten vil være lidet mærkkelig, men ind ad i Communerne vil føre til en Opfyldelse af de Ønsker, som i lang Tid have været fremsorte, bestemt formulerede og meget berettigede. Disse Ønsker ere vistnok berettigede nu, efterat i flere Aar Ligningen paa Formue og Leilighed i høj Grad er stegen, saaledes at denne Ligningsbranche i de fleste Kjøbstæder omfatter over det

dobbelte, og i mange Kjøbstæder indtil det femdobbelte Beløb af den tidligere saakaldte Bystat, Staten paa Grund og Næring; og stjændt jeg ikke ynder at bruge stærke Ord, skal jeg dog udtale, at jeg vilde ansee det for uretsfærdigt, om man længere vilde vedblive at udelukke alle de Skatteydere, som ikke ere Borgere, fra enhverformhelt Deeltagelse i Styrelsen af Communens Anliggender. Jeg har desuden næret noget Haab om, at den lovgivende Magt ikke vilde være saa meget imod, at et Lovforslag, saaledes begrændset som det her foreliggende, ialtfald blev bragt under Behandling, og jeg støtter dette mit Haab deels derpaa, at den høitærede Indenrigsminister, hvis Erfaring ikke blot grunder sig paa Acter og Erklæringer, men paa en Leven og Virken i, paa den umiddelbare Overbestyrelse af de Forhold, som her omhandles, for flere Aar siden har udtalt sig for, at det Valgprincip, som er opstillet i Lovforslaget, havde praktisk Brugbarhed, deels derpaa, at begge Rigsdagens Afdelinger ligeledes for saa Aar siden have erkjendt dette Valgprincips Gyldighed, deels derpaa, at en stor Deel af Kjøbstædernes Communalbestyrelser og en stor Deel af Overøvrighederne ligeledes have erklæret sig for, at der ikke i Kjøbstædernes særegne Forhold var Noget tilhinder for, at dette Valgprincip, som var gjort gjældende for Landet, ligeledes blev gjort gjældende for Kjøbstæderne og deels derpaa, at flere af de ærede Medlemmer i Thinget fra forskjellige Sider af Salen, med hvem jeg har confereret om Sagen, forinden jeg dristede mig til at foreslægge den, have fundet, at den tjente deres Understøttelse.

Om de enkelte Punkter i Lovforslaget har jeg tidligere udtalt mig og skal derfor ikke paa dette Stadium ytre mig videre om dem. Jeg skal visse erkjende, at der kan være Meget derved at rette og forbedre; det Væsentlige for mig er imidlertid, at Sagen kommer frem, en Sag, som jeg ikke troer ret godt længere bør udeblive, saaledes at de mange hidtil Udelukkede faae den Deeltagelse i Communens Anliggender, som de tilkomme. Maaden, hvorpaa man vil tilveiebringe denne Deeltagelse, kan naturligvis være forskjellig, og det, der findes i Lovforslaget, har jeg heller ikke op-